

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра державного управління, документознавства та інформаційної
діяльності

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О. А. Лагоднюк
„_____” _____ 2018 р.

06-14-29

Національний університет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

ВСТУП ДО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Introduction to public administration

спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Public administration and administration

Рівне – 2018

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до публічного управління» для студентів, які навчаються за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» – Рівне: НУВГП, 2018. – 15 с.

Розробник: Галич Олександр Андрійович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності НУВГП

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності

Протокол № 1 від «13» вересня 2018 року

Завідувач кафедри державного управління,
документознавства та інформаційної діяльності
«   » _____ 2018 року

І. Л. Сазонець

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Протокол № _____ від _____ 2018 року

Голова науково-методичної комісії

Е. В. Дробко

Вступ

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Вступ до публічного управління» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності «Публічне управління та адміністрування». Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння студентами теоретичних і практичних навичок із загальної теорії публічного управління та адміністрування; державної служби як соціального, правового, культурного та правового інституту та ефективності публічного урядування.

Предмет перебуває у тісних зв'язках із такими навчальними дисциплінами і галузями знань: українська мова за професійним спрямуванням, управління документно-інформаційної комунікації в публічному управлінні, управлінське документознавство, електронний документообіг та електронне урядування.

Курс «Вступ до публічного управління» вимагає цілеспрямованої праці над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, практичних заняттях, самостійної роботи та виконання поставлених завдань. Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Державне управління є сферою діяльності, яка заслуговує уважного розгляду з огляду на її важливість для загальної освіти студента, а також як однієї із спеціальних дисциплін підготовки бакалавра в галузі державного адміністрування та управління. В Україні за роки незалежності структура та функціонування органів державної влади на всіх рівнях постійно змінювалися. Вирішальним критерієм таких змін є впровадження європейських стандартів обслуговування громадян та професійне обслуговування політичного лідерства в роботі працівників державної служби України. Глибоке розуміння проблем, що виникають у процесі формування сучасної доктрини державної служби, самого поняття державної служби, а також відповідної установи, сприятимуть розвитку більш раціонального підходу до формування кадрової політики відповідно до нових завдань та функцій держави, а також подолання відчуження суспільства від державної влади, підвищення професійності та компетенції державних службовців. Для успішного вирішення цих завдань належним чином навчені фахівці з державного управління повинні застосовувати новітні підходи та методи управління державними системами та процесами на основі теорії державного управління.

Вивчення дисципліни "Вступ до державного управління" допоможе підвищити рівень підготовки студентів, розвивати їхні навички в аналізі проблем, що виникають у сфері державного управління.

Ключові слова: державне управління, адміністрування, державна влада, місцеве самоврядування, місцеві громади, державна служба, етика державного службовця.

Abstract

Public administration is an area of activity that deserves close consideration in view of its importance for general education of the student as well as one of the special subjects of the bachelor's degree in Public Administration and Administration. In Ukraine, over the years of independence, the structure and functioning of public authorities at all levels has changed constantly. The decisive criterion for such changes is the introduction of European standards of service of citizens and professional servicing of political leadership in the work of Ukraine's employees. A deep understanding of the problems that arise in the process of shaping the modern doctrine of public service, the very concept of public service, as well as the relevant institution, will contribute to the development of a more rational approach to the formation of personnel policy in accordance with new tasks and functions of the state, as well as to overcome the alienation of society from public authority, to increase the professionalism and competence of public servants. To successfully address these challenges, appropriately trained public administration professionals are required to apply the latest approaches and methods of managing public systems and processes based on the theory of public administration.

Study of the discipline "Introduction to public administration" will help to increase the level of students' training, developing their skills in analyzing and analyzing problems arising in the field of public administration.

Key words: public administration, administration, state power, local self-government, local communities, civil service, ethics of a public servant.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	28 “Публічне управління та адміністрування”	Нормативна	
Модулів – 1	Для студентів спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування”	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1 курс	
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		1-ий	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4	Рівень вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		26 год.	
		Практичні, семінарські	

Самостійної роботи студента – 7,5	26 год.	
	Самостійна робота	
	98 год.	
	Вид контролю:	
	залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

– для денної форми навчання 36,6 % до 63,4 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни "Вступ до публічного управління" є засвоєння теоретичних знань та формування професійних компетентностей щодо усвідомлення теоретико-методологічних засад публічного адміністрування, поглибленого розуміння врядування, обґрунтування основних рис держави та з'ясування особливостей публічної адміністрації на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Для досягнення мети перед студентами постають **такі основні завдання**: засвоєння основ методологічних досліджень у галузі публічного управління та теоретичних засад демократичного врядування; оволодіння сучасними підходами до визначення результативності та ефективності публічного адміністрування, теоріями моделей у публічному адмініструванні та навичками ідентифікації їх у практичній діяльності; засвоєння знань про культуру та етику в публічному адмініструванні для вирішення конфліктів у процесі розроблення та вжиття антистресових заходів; оволодіння сучасними механізмами управління суспільним розвитком під час обґрунтування тенденцій розвитку суспільно-політичних процесів; засвоєння пріоритетів інноваційного розвитку країни; розроблення напрямів удосконалення процесів у сфері публічного адміністрування.

Відповідно до освітньо-професійної програми з навчальної дисципліни «Вступ до публічного управління» **студент повинен уміти**:

- розуміти структуру державної влади та місцевого самоуправління в Україні;
- самостійно визначати принципи врядування та механізми регулювання соціально-економічних процесів;
- вміти виявляти особливості публічного управління в Україні;
- ефективно формувати загальнодержавні та регіональні механізми публічного управління;
- знати ключові проблеми культури та етики публічного управління;
- розуміти проблеми інноваційного розвитку України.

Робоча програма містить повний перелік тем лекцій і практичних з курсу «Вступ до публічного управління», які має опрацювати студент, списки

рекомендованої літератури (основної та допоміжної). Курс передбачає 13 лекційних і 13 практичних занять для денної форми навчання. У програмі також подано теми та питання для самостійної роботи студентів.

Навчальна програма дисципліни «Вступ до публічного управління» розрахована на студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційними програмами підготовки бакалаврів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Вступ. Публічне управління як сфера діяльності. Мета наукової дисципліни. Завдання вивчення. Об'єкт та предмет вивчення.

Тема 2. Теоретичні аспекти публічного адміністрування. Сутність та зміст публічного адміністрування. Функції та методи врядування. Принципи врядування, механізми їх прояву і використання

Тема 3. Особливості організації державної влади в Україні. Сутність і значення державної влади в Україні. Вищі органи державної влади в Україні. Україна – унітарна держава.

Тема 4. Місцеве самоврядування в Україні. Поняття про місцеве самоврядування. Правова основа місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування. Повноваження. Вибори. Особливості місцевого самоврядування на рівні області, району, міст Києва та Севастополя. Місцеві державні адміністрації. Особливості самоврядування АР Крим.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Становлення самоврядування в Україні. Зародження самоврядування в період Київської Русі. Магдебурзьке право, його зміст і значення. Місцеве самоврядування в XVIII–XIX ст.ст. Земства як політико-правовий інститут. Місцеве самоврядування в конституційно-правових актах початку ХХ ст. Радянська система та принципи організації місцевої влади. Реформа місцевої влади в Україні з 2014 р.

Тема 6. Суспільна роль та функції державної служби в Україні. Суспільна роль державної служби. Функції державної служби. Види державної служби. Проходження державної служби та посада.

Тема 7. Культура й етика публічного адміністрування. Етична інфраструктура публічного адміністрування. Принципи та норми поведінки представників публічного адміністрування. Визначення іміджу працівника та особливості його впливу на ефективність публічного адміністрування. Службова етика та етикет у публічному адмініструванні.

Тема 8. Інноваційний розвиток України. Тенденції інноваційного розвитку України. Кадрове забезпечення інноваційного потенціалу України. Інформаційне суспільство як форма соціальної організації у сучасних умовах.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістових модулів	Денна форма			
	Усього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Вступ.	12	2	2	8
Тема 2. Теоретичні аспекти публічного адміністрування.	24	4	4	16
Тема 3. Особливості організації державної влади в Україні.	12	2	2	8
Тема 4. Місцеве самоврядування в Україні.	24	4	4	16
Разом за змістовим модулем 1	72	12	12	48
Тема 5. Становлення самоврядування в Україні.	11	4	4	16
Тема 6. Суспільна роль та функції державної служби в Україні.	10	4	4	16
Тема 7. Культура й етика публічного адміністрування.	10	4	4	10
Тема 8. Інноваційний розвиток України.	12	2	2	8
Разом за змістовим модулем 2	78	14	14	50
Усього годин	150	26	26	98

1. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Вступ	2	
2.	Теоретичні аспекти публічного адміністрування.	4	
3.	Особливості організації державної влади в Україні.	2	
4.	Місцеве самоврядування в Україні	4	
5.	Становлення самоврядування в Україні	4	
6.	Суспільна роль та функції державної служби в Україні	4	
7.	Культура й етика публічного адміністрування	4	
8.	Інноваційний розвиток України	2	
Всього		26	

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:
40 годин – підготовка до аудиторних занять;
20 годин – підготовка до контрольних заходів;
38 годин – опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

6.1 Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Вступ	8	
2.	Теоретичні аспекти публічного адміністрування.	16	
3.	Особливості організації державної влади в Україні	8	
4.	Міське самоврядування в Україні	16	
5.	Становлення самоврядування в Україні	16	
6.	Суспільна роль та функції державної служби в Україні	16	
7.	Культура й етика публічного адміністрування	10	
8.	Інноваційний розвиток України	8	
Всього		98	

7. Методи навчання

Автор бере в основу викладання традиційну класифікацію методів навчання, що ґрунтується на зовнішніх і внутрішніх факторах процесу пізнання об'єктивної реальності та має у своїй основі логічно вмотивовані підходи: за джерелами отримання знань, особливостями логіко-мисленнєвої діяльності, рівнем розумової активності.

За джерелом знань використовуються такі різновиди методів: словесні, наочні, практичні. Серед словесних методів провідне місце відводиться лекції, що в словесній формі розкриває сутність логічно пов'язаних наукових понять, явищ, процесів, які об'єднані загальною темою.

Ефективне вивчення «Вступу до публічного управління» неможливе без широкого застосування наочних методів – демонстрації (який передбачає показ предметів і процесів у природі, динаміці), ілюстрації (за якого предмети і процеси розкриваються через їх символічне зображення: світлини, малюнки, схеми, графіки та ін.).

Практичні методи навчання спрямовані на досягнення завершального етапу процесу пізнання. Вони сприяють формуванню вмінь і навичок,

логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми, розділу. Практична робота спрямована на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань. У набутті практичних умінь значне місце відводиться вправам – методу навчання, сутність якого полягає в цілеспрямованому, багаторазовому повторенні студентами окремих дій чи операцій з метою формування умінь та навичок. Різноманітність вправ (письмові, графічні, технічні, коментовані, пояснювальні, тренувальні), особливо творчого характеру, ігрової спрямованості позитивно впливають на підтримання інтересу до навчальної діяльності.

У процесі опанування дисципліною органічно використовуються «логічні» методи – аналіз, синтез, індукція, дедукція, традукція. Аналітичний метод передбачає мисленнєвий або практичний розклад цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак. Для розуміння цілісності явища, процесу, сутності окремого поняття необхідно перейти до наступної логічної операції – синтезу, ґрунтується на мисленнєвому або практичному з'єднанні виділених аналізом елементів чи властивостей предмета, явища в одне ціле. Синтез є органічним продовженням аналізу й може будуватися лише на його основі. Індуктивний метод – це шлях вивчення предметів, явищ від одиничного до загального. Дедуктивний метод, навпаки, базується на вивченні навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного. Традуктивний метод передбачає висновки від одиничного до одиничного, від часткового до часткового, від загального до загального, що важливо в цілісному сприйнятті предмета вивчення.

В організації самостійної розумової діяльності студентів передбачається використання таких ефективних методів навчання, як: проблемний виклад (проблемно-інформаційний), частково-пошуковий і дослідницький.

Використання цих методів ґрунтується на послідовній і цілеспрямованій постановці перед студентами проблемних завдань, розв'язуючи які, вони під керівництвом викладача активно засвоюють нові знання. Застосовуючи названі методи, необхідно дотримуватися таких основних вимог: формулювати пізнавальні завдання відповідно до змісту навчального матеріалу та фахових особливостей студентів; висувати гіпотези, мобілізувати резерви знань та способів пізнання; включати студентів в активну пізнавальну діяльність; аналізувати й оцінювати результати навчальної праці.

Проблемний виклад передбачає створення викладачем проблемної ситуації, допомогу студентам у виділенні та «прийнятті» проблемного завдання, використанні словесних методів (лекції, пояснення) для активізації мисленнєвої діяльності студентів, спрямованої на задоволення пізнавального інтересу шляхом отримання нової інформації. Частково-пошуковий метод включає студентів у пошук шляхів, прийомів і засобів розв'язання пізнавального завдання. Для забезпечення дієвості цього методу необхідно створити проблемну ситуацію і спонукати студентів до розуміння і «прийняття» пізнавального завдання; керувати ходом пошукової мисленнєвої

діяльності студентів з використанням системи логічно вмотивованих запитань; стимулювати й схвалювати та стимулювати пізнавальну діяльність студентів у процесі розв'язання навчальних завдань; аналізувати успіхи і помилки, труднощі.

Дослідницький метод спрямований на включення студентів у самостійне розв'язання пізнавального завдання з використанням необхідного обладнання. Для ефективності цього методу варто дотримуватися низки вимог: створення проблемної ситуації; керівництво студентами при виділенні пізнавального завдання; спонукання студентів до пошуків гіпотези, перевірки її достовірності; надання допомоги у пошуках ефективних методів і резерву знань, необхідних для розв'язання задачі; орієнтація студентів на проведення досліджень і систематизація результатів проведеної роботи; включення студентів у самостійний аналіз перебігу та результатів проведеної роботи.

8. Методи контролю

Оцінювання завдань поточного контролю проводиться з розрахунку від 0 до 100 балів.

Основними методами оцінювання є аналіз усних відповідей, виконання практичних задач, тестування, перевірка письмових завдань.

Оцінювання виконаних завдань, у тому числі творчого характеру, здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2					
T1	T 2	T 3	T4	M1	T 5	T 6	T 7	T8	M2	100
6	12	6	12	10	12	12	13	7	10	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90–100	зараховано
82–89	зараховано
74–81	
64–73	зараховано
60–63	
35–59	незараховано з можливістю повторного складання
0–34	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Національного університету водного господарства та природокористування / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/metods/>.

2. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Тернопільського Національного Економічного Університету / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.tneu.edu.ua/>.

3. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Ужгородського національного університету / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>.

11. Рекомендована література

Базова

1. Адміністративне право України : підручник / За заг. ред. д.ю.н., проф. Коломоєць Т.О. Київ : Істина, 2008. 880 с.
2. Баймуратов М. А. Европейские стандарты локальной демократии и местное самоуправление в Украине / М. А. Баймуратов. Харків : Одиссей, 2000. 80 с.
3. Білозерська Т. О. Реформування публічної адміністрації в Україні як крок до європейської інтеграції / Т. О. Білозерська // Форум права. 2007. № 2. С. 11–19.
4. Василевська Т. Е. Етика державних службовців і запобігання конфлікту інтересів : навч.- метод. матеріали / Т. Е. Василевська ; уклад. О. М. Руденко. Київ : НАДУ, 2013. 76 с.
5. Гавкалова Н. Л. Взаємодія органів публічної влади та інститутів громадянського суспільства / Н. Л. Гавкалова, М. В. Грузд // Актуальні

проблеми економіки. 2014. № 10(160). С. 281–290.

6. Енциклопедія державного управління. У 8 т. Т. 8 : Публічне урядування / наук.-ред. кол. : В. С. Загорський [та ін.]. Львів : ЛРІДУ, НАДУ, 2011. 712 с.

7. Публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В. В. Корженка, к.е.н., доц. Н. М. Мельтюхової. Харків : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2011. 306 с.

Допоміжна

1. Алфьоров С. В. Територіальна громада: поняття, ознаки, проблеми функціонування в Україні / С. В. Алфьоров // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. 2013. № 1 (16). С. 47–50.
2. Амосов О. Публічне адміністрування в Україні: зв'язок з архетипами та пріоритети розвитку / О. Амосов, Н. Гавкалова // Публічне управління : теорія та практика : збірник наукових праць Асоціації докторів наук з державного управління. 2014. № 2(18). С. 6 – 13.
3. Баймуратов М. О. Територіальна громада в політичній системі і системі місцевого самоврядування України / М. О. Баймуратов // В кн.: Муніципальне право України : підручник; За ред. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького. К. : Юрінком-Інтер, 2001. 352 с.
4. Барна Н. В. Іміджологія : навч. посіб. для дистанційного навчання / Н. В. Барна; за наук. ред. В. М. Бебика. Київ : Університет «Україна», 2007. 217 с.
5. Батанов О. В. Територіальна громада – первинний суб'єкт муніципальної влади в Україні: поняття та ознаки / О. В. Батанов // Вісник Центральної виборчої комісії. 2008. № 2(12). С. 51–57.
6. Білозерська Т. О. Реформування публічної адміністрації в Україні як крок до європейської інтеграції / Т. О. Білозерська // Форум права. – 2007. № 2. С. 11–19.
7. Василевська Т. Е. Етика державних службовців і запобігання конфлікту інтересів : навч.-метод. матеріали / Т. Е. Василевська ; уклад. О. М. Руденко. Київ : НАДУ, 2013. 76 с.
8. Васильєва Н. В. Кадрове забезпечення органів місцевої влади у контексті підвищення якості надання адміністративних послуг / Н. В. Васильєва // Науковий вісник Академії муніципального управління : збірник наукових праць. 2013. № 4. С. 393–399.
9. Влада і суспільство: діалог через громадські ради : монографія / за заг. ред. Шайгородського Ю. Ж. Київ : Поливода А. В., 2011. 148 с.
10. Гавкалова Н. Л. Взаємодія органів публічної влади та інститутів громадянського суспільства / Н. Л. Гавкалова, М. В. Грузд // Актуальні проблеми економіки. 2014. № 10(160). С. 281–290.
11. Демократичне урядування та публічне адміністрування: проблеми вимірювання та аудиту : наук.-метод. посіб. / авт. кол.: А. Ф. Колодій,

- М. З. Буник, П. М. Петровський та ін. Київ : НАДУ, 2011. 56 с.
12. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін [та ін.]. Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. Т. 2. 324 с.
  13. Державне управління та державна служба : словник-довідник / уклад. О. Ю. Оболенський. Київ : КНЕУ, 2005. 480 с.
  14. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / [О. Бориславська, І. Заверуха, Е. Захарченко, та ін.] ; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». Київ : ТОВ «Софія», 2012. 128 с.
  15. Дзюндзюк В. Б. Публічне адміністрування в Україні : Навч. посібник / В. Б. Дзюндзюк, Н.М. Мельтюхова ; за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В. В. Корженка, к.е.н., доц. Н. М. Мельтюхової. Харків : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2011. 306 с.
  16. Желюк Т. Л. Публічне управління: сучасні реалії та перспективи для України / Т. Л. Желюк // Збірник матеріалів доповідей за матеріалами Науково-практичної конференції з міжнародною участю «Публічне управління та регіональна політика в країнах Центральної і Східної Європи» (22 жовтня 2012 року). Тернопіль : ТНЕУ, 2012. 202 с.
  17. Кін Дж. Громадянське суспільство. Старі образи. Нове бачення / Дж. Кін ; переклад з англ. Київ : «К.І.С.», 2000. 78 с.
  18. Колодій А. Процес деліберації як складового демократичного врядування / А. Колодій // Демократичні стандарти врядування й публічного адміністрування : матеріали науково-практичної Конференції ЛРІДУ НАДУ при Президентові України (4 квітня 2008 року). Львів, 2008. С. 106–110.
  19. Культура й етика в публічному адмініструванні : наукова розробка / С. М. Серьогін, О. В. Антонова, І. І. Хожило та ін. Київ : НАДУ, 2010. 40 с.
  20. Мартиненко В. М. Демократичне врядування: від практики до теорії чи від теорії до практики? / В. М. Мартиненко, Ю. А. Нужнова // Актуальні проблеми державного управління. 2009. № 1. С. 26–35.
  21. Мельник А. Ф. Державне управління : підручник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна. Київ : Знання, 2009. 582 с.
  22. Морально-етичні засади розвитку державної служби України: європейський та вітчизняний досвід : наукова розробка / кол. авт. : С. М. Серьогін, О. В. Антонова, І. В. Хожило та ін.; за заг. та наук. ред. проф. С. М. Серьогіна. Київ : НАДУ, 2008. 48 с.
  23. Оболенський О. Ю. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Публічне управління» : наукова розробка / О. Ю. Оболенський, С. О. Борисевич, С. М. Коник. Київ : НАДУ, 2011. 56 с.
  24. Правова детермінація поняття "публічне адміністрування" / О. В. Кузьменко // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2009. № 3. С. 20–24.
  25. Реформування державного управління в Україні: проблеми і

- перспективи / кол. авт. ; наук. кер. В. В. Цветков. Київ : Оріяни, 1998. 364 с.
26. Рудакевич М. І. Професійна етика державних службовців: теорія і практика формування в умовах демократизації державного управління : Монографія. Тернопіль : Вид-во АСТОН, 2007. 400 с.
  27. Сороко В. М. Результативність та ефективність державного управління і місцевого самоврядування : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2012. 260 с.
  28. Шрьодер П. Нове публічне адміністрування або як досягнути ефективного урядування : [матеріали до семінару]. Київ : Заповіт, 2008. 57 с.
  29. European Governance. A WhitePaper.-Brussels: Commission of the European Communities, 2001. 35 p.
  30. Shuman D. Public Administration in the US / D. Shuman, D. W. Olufs. – 2nd ed. Oxford : University Press, 1993. 251 p.
  31. Wilson W. The Study of Administration // Discipline and History. Political Science in the United States / J. Farr and R. Seidelman (eds.). Ann Arbor : APSA, 1993. 315 p.
  32. Про державну службу : Закон України від 16.12.1993 р. № 3723-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3723-12>.
  33. Про комплексну програму підготовки державних службовців : Указ Президента України від 09.11.2000 р. № 1212/2000 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1212/2000>.
  34. Про органи самоорганізації населення : Закон України № 2625-ІІІ від 11.07.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2625-14>.
  35. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України № 2493-ІІІ від 07.06.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.
  36. Про співробітництво територіальних громад : Закон України № 1508-VІІ від 17.06.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>.
  37. Про Стратегію державної кадрової політики на 2012 – 2020 рр.: Указ Президента України від 01.02.2012 р. № 45/2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/45/2012>.
  38. Про Стратегію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні та першочергові заходи щодо її реалізації : Указ Президента України № 212/2012 від 24.03.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/212/2012>.
  39. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» : Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5 /2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
  40. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2010 р. № 2250-

- р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2250-2010-%D1%80>.
41. Про схвалення Стратегії реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні на період до 2017 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 р. № 227-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/227-2015-%D1%80>.
42. Проект Концепції реформування публічної адміністрації в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.center.gov.ua/concept_10_03_09_%20.pdf.
43. Шарій В. І. Характеристика світових тенденцій розвитку місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / В. І. Шарій // Публічне адміністрування: теорія і практика : електронний збірник наукових праць. Випуск 1(7). – Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/ejournals/Patp/2012_1/12svirms.pdf.

12. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України, законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/a#Find>.
2. Офіційний Web-сайт Президента України. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>.
3. Офіційний Web-сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuu.gov.ua/>.
6. Наукова бібліотека Східноукраїнського національного університету імені Даля [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.library.snu.edu.ua>.
7. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://libr.rv.ua/>.
8. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.facebook.com/cbs.rivne/>.
9. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua/>.
10. Цифровий репозиторій Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>.
11. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php.

